

Sortblandning för friskare grödor

Velemir Ninkovic
Institutionen för ekologi, SLU
Uppsala

EcoStack

Sortblandningar

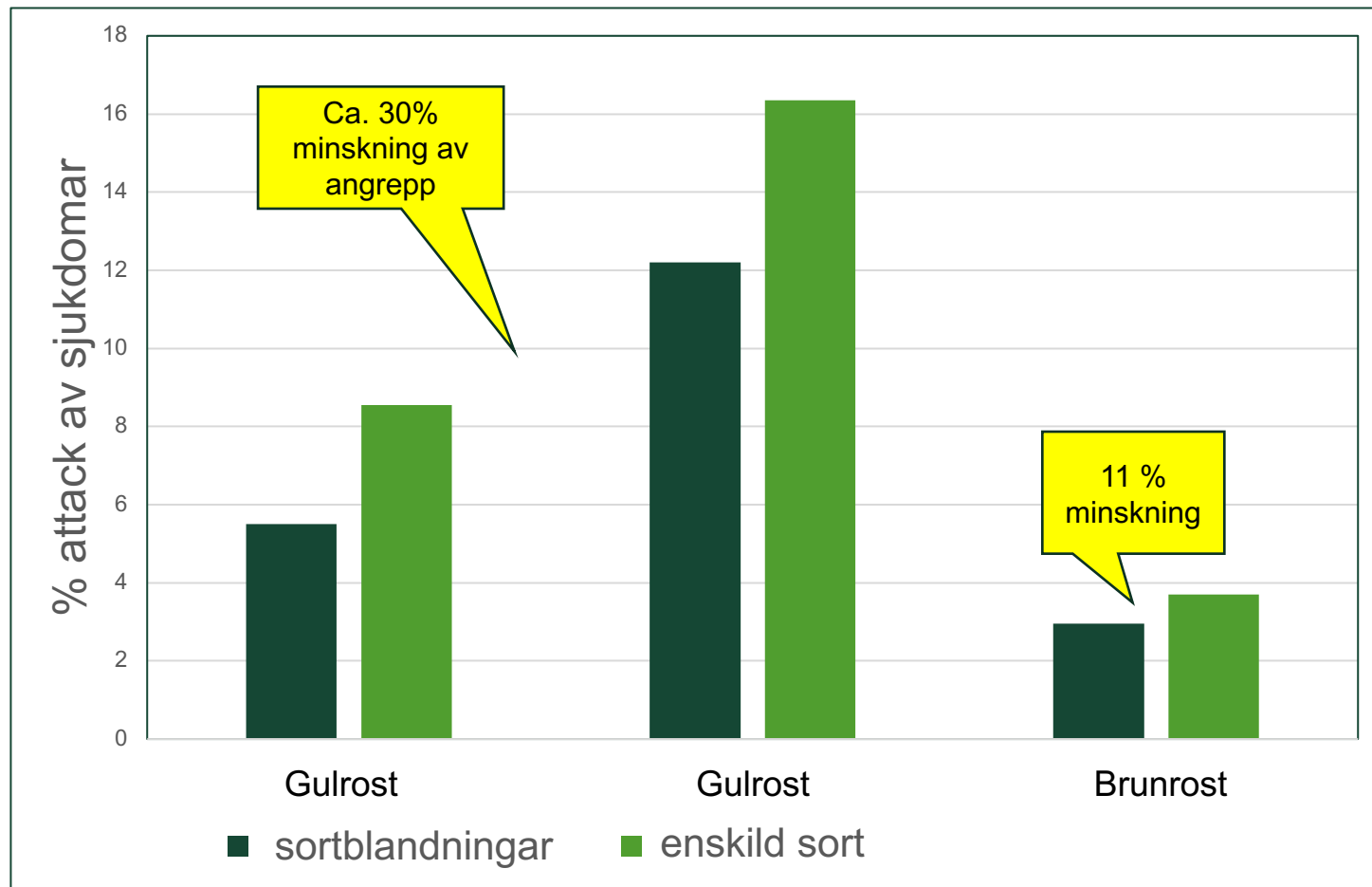
- höjer avkastning
- ger stabilare skörd i olika odlingsmiljöer
- högre produktivitetsnivåer och andra ekosystemtjänster
- höjer anpassning till abiotiska stress
- förbättrar kontrollen av sjukdomar och skadegörare
- minskar ogräs

Snabb ökning av vetesortblandningar i Danmark

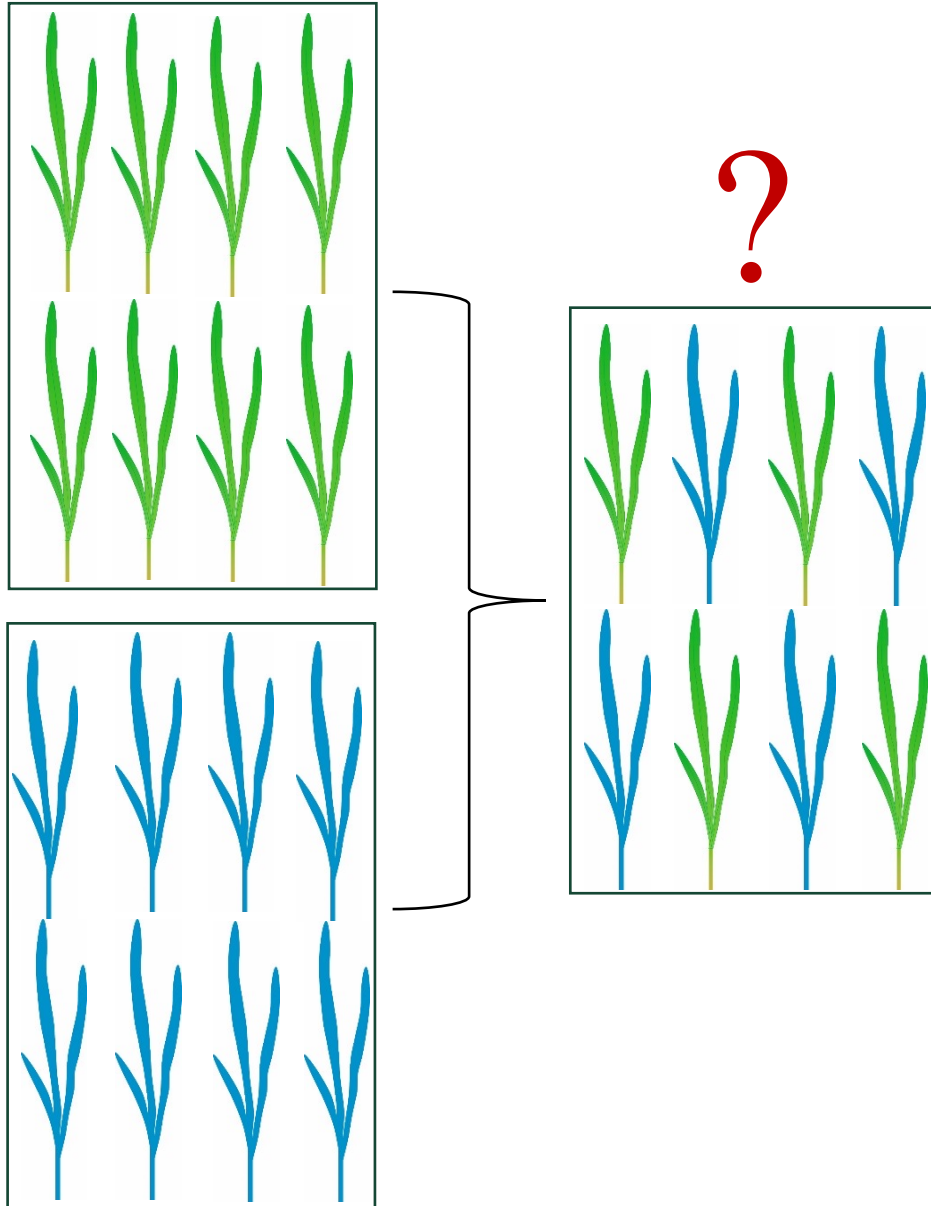
Vete sorter	% areal 2023	% areal 2022	% areal 2021	% areal 2020	% areal 2019	% areal 2018	% areal 2017	% areal 2016	% areal 2015
Torp	0	0	1	4	11	17	27	22	3
Benchmark	0	0	1	6	25	31	27	5	0
Sortblandningar	39	25	11	5	2	3	2	2	2
Sheriff	0	0	2	13	20	17	4	0	0
Pondus	20	22	5	0	0	0	0	0	0
Mariboss	0	0	0	0	0	0	6	18	35
Heerup	5	8	9	1	0	0	0	0	0
Informer	5	11	26	26	8	1	0	0	0
KWS extase	3	6	14	6	0	0	0	0	0
Kvium	2	4	9	13	1	0	0	0	0

Blandningar påverkar sjukdomskontroll

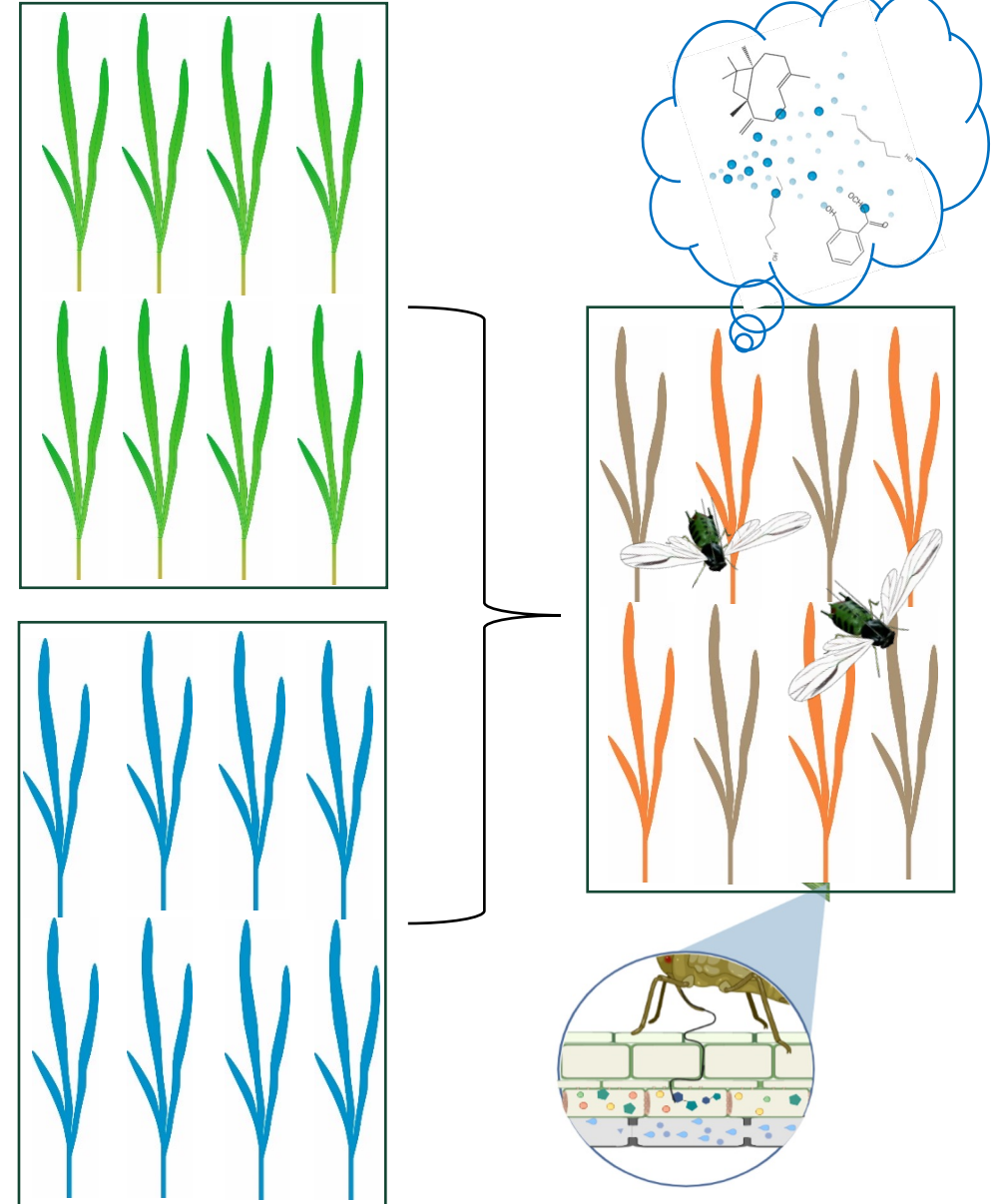

Hur skulle sortblandning vara effektivare mot bladlöss?

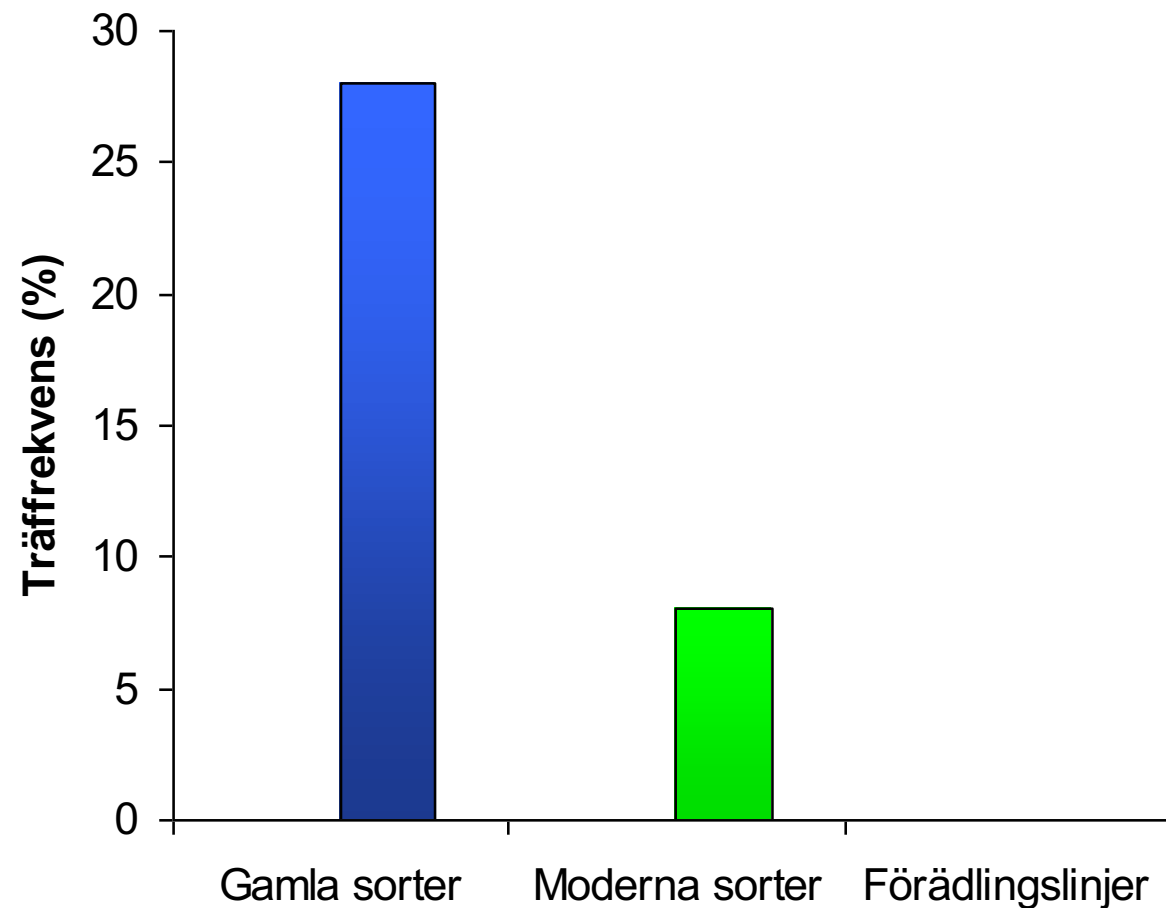
a)

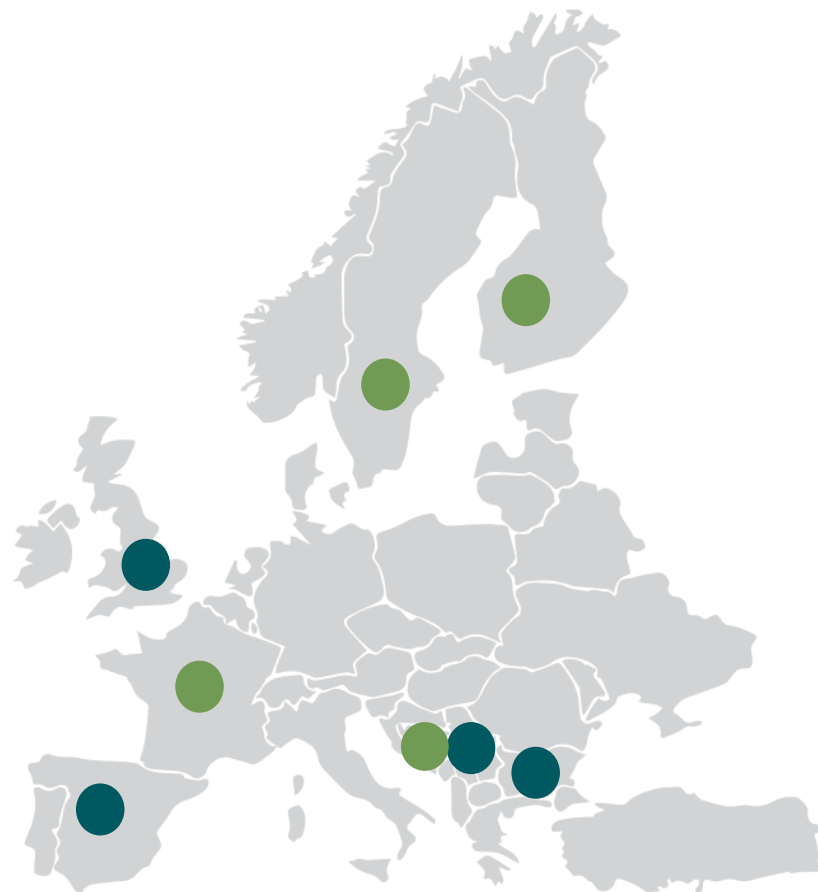
b)

Frekvens av växt/växt interaktionsaktivitet inom olika grupper av testade kornsorter (ca.400)

Fältförsök i Europa

● Korn

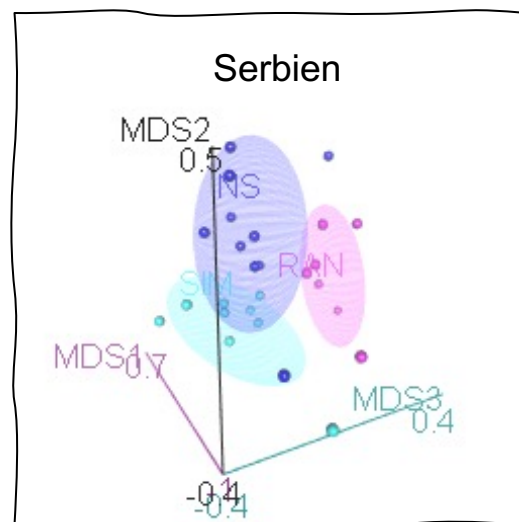
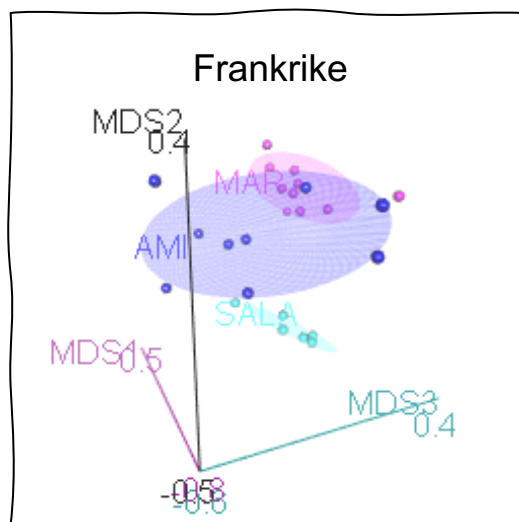
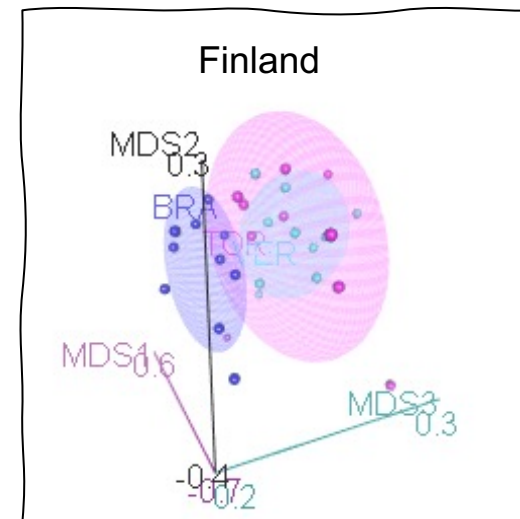
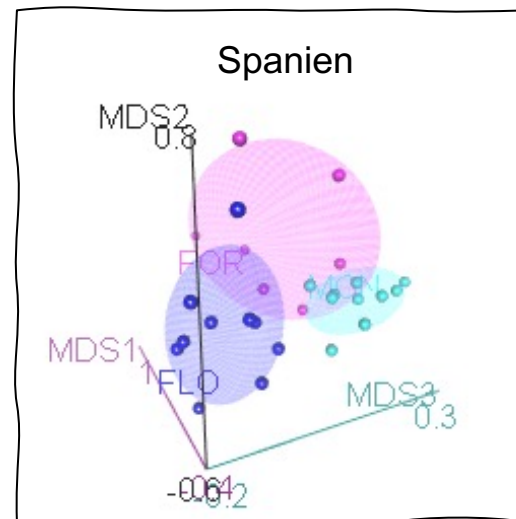
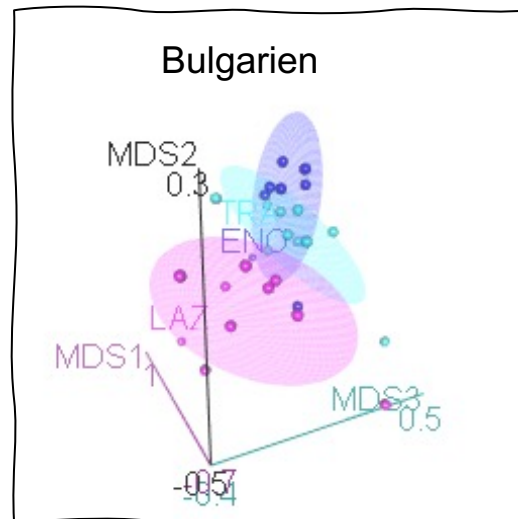
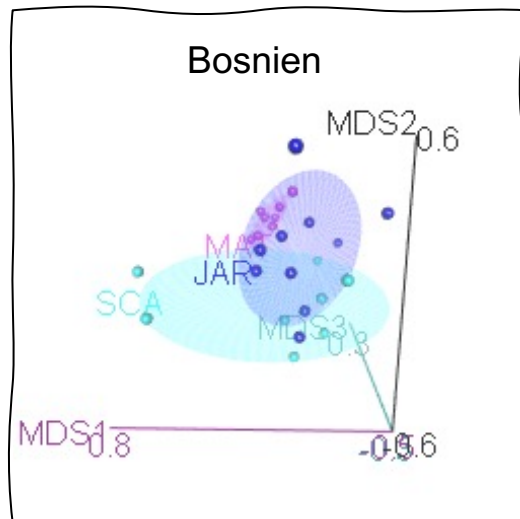
1. Sverige
2. Finland
3. Bosnien och Hercegovina
4. Frankrike

● Höstvete

1. Serbien
2. Storbritannien
3. Bulgarien
4. Spanien

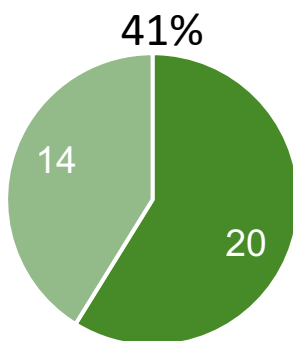

Doftprofilerna av sorter inom samma ursprungsland

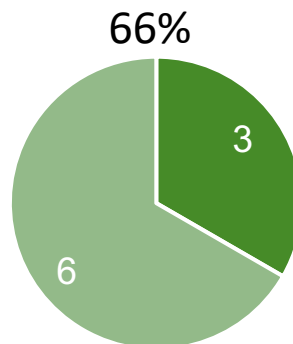

Screening för sortkombinationer som skulle verka mot bladlöss i fält

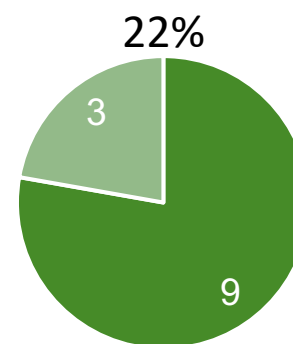
Storbritannien

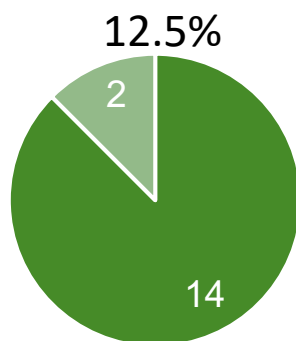
Frankrike

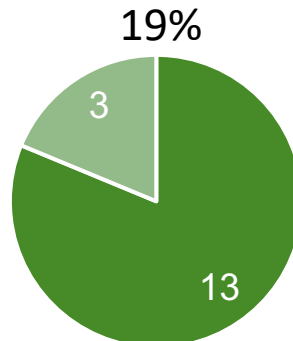
Serbien och Bosnien

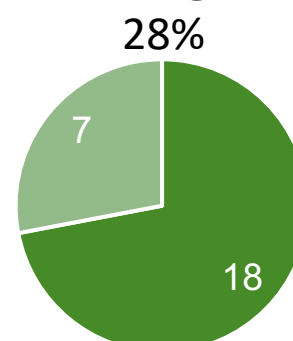
Spanien

Bulgarien

Sverige

 Minskad bladlusacceptans
 Ej påverkad bladlusacceptans

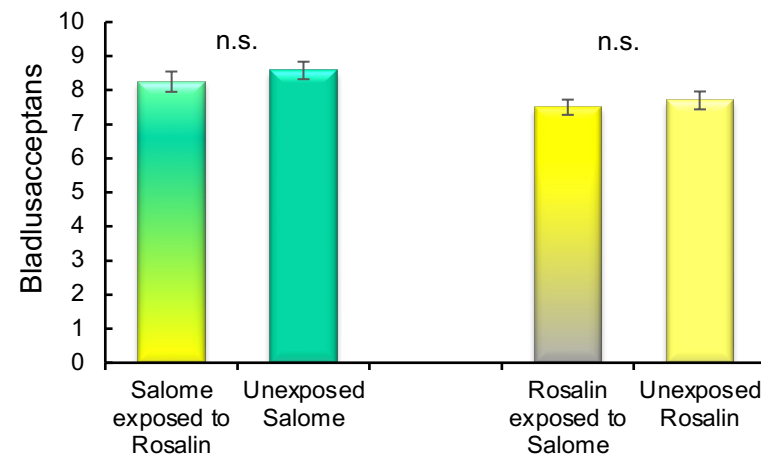
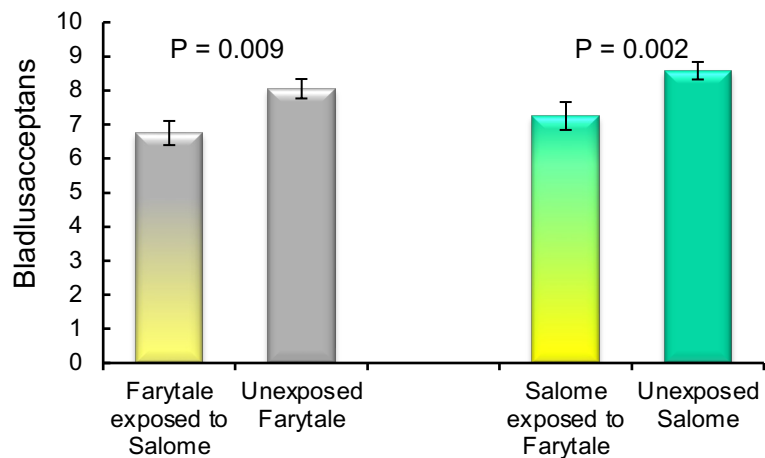
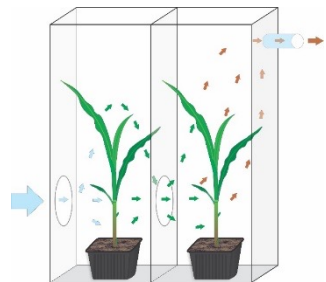
Sortblandningar av vårkorn påverkar bladlöss

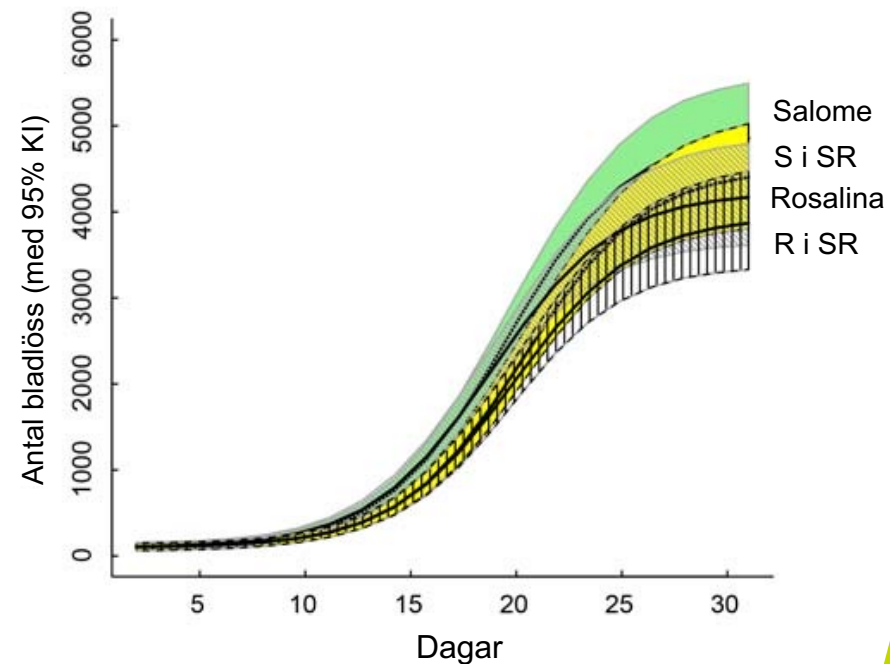
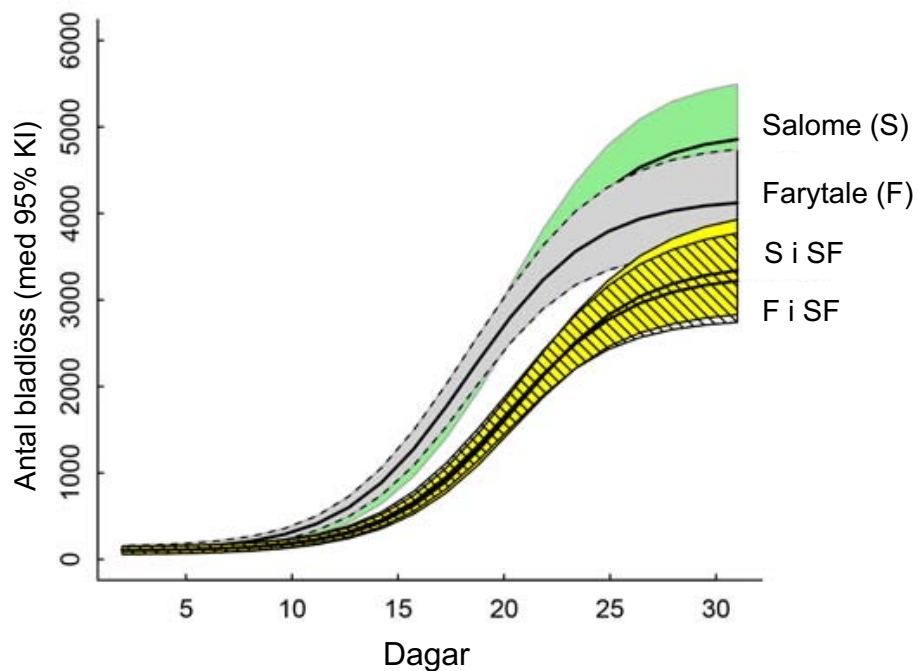
Samspel med luftburna signaler mellan kornsorter minskar bladlusacceptansen och deras angrepp

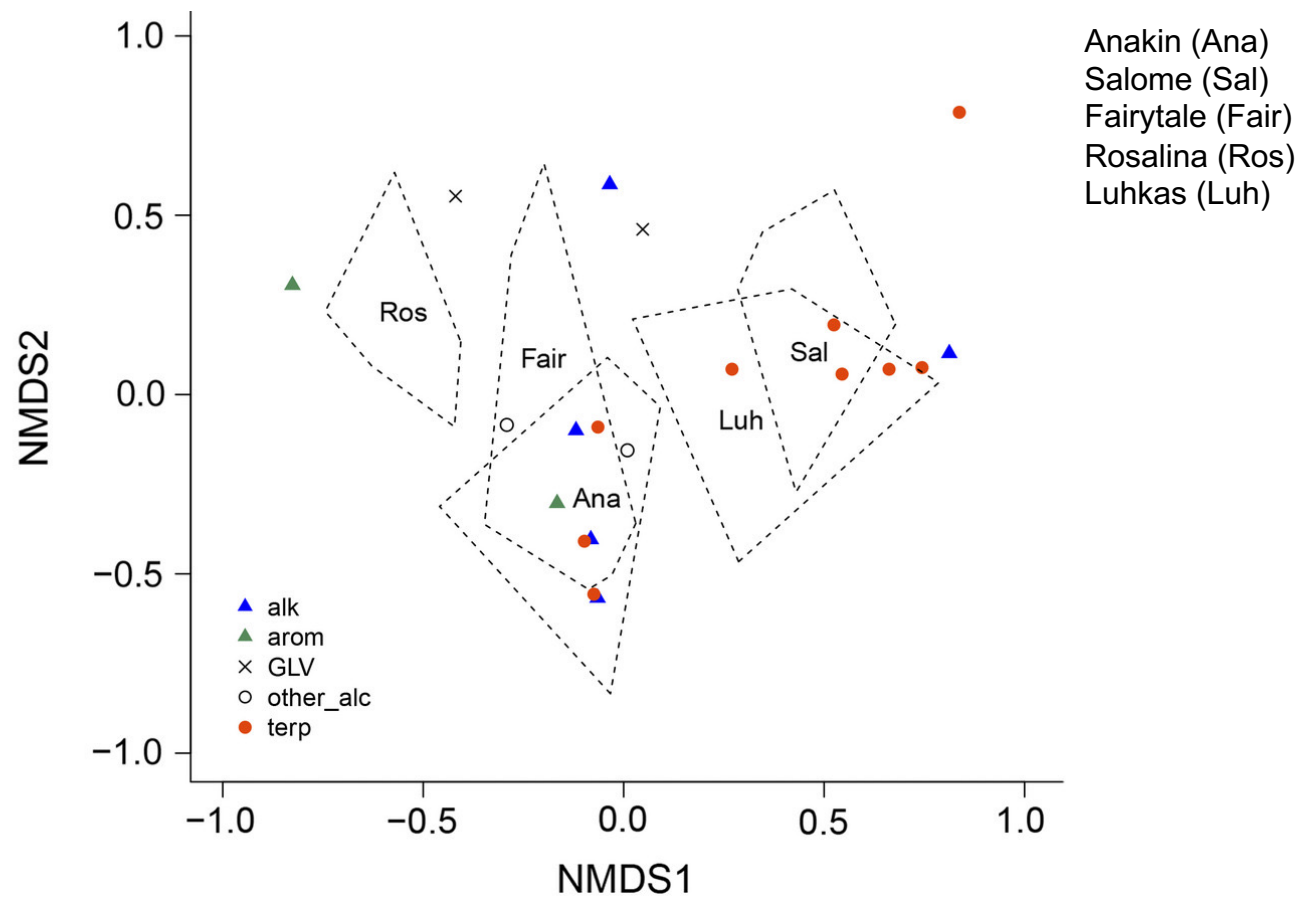
i labb

i fält

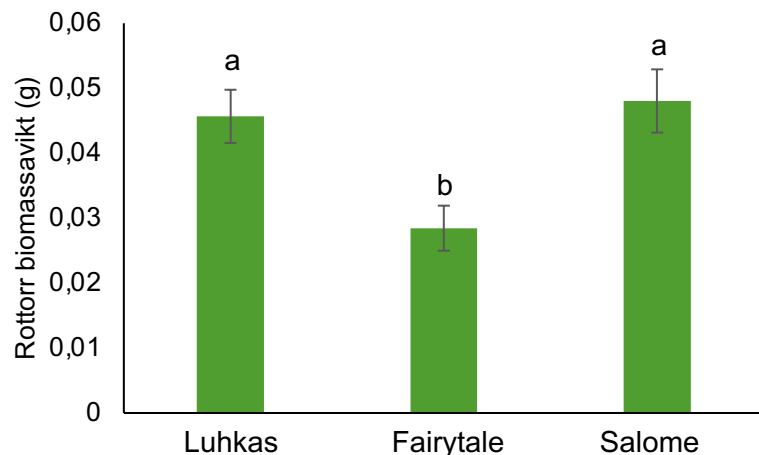
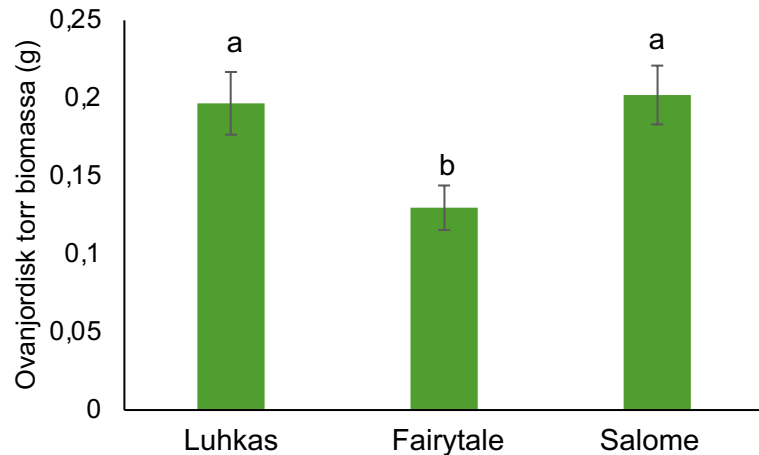

Utsläpp av växtflyktiga ämnen är genotypberoende

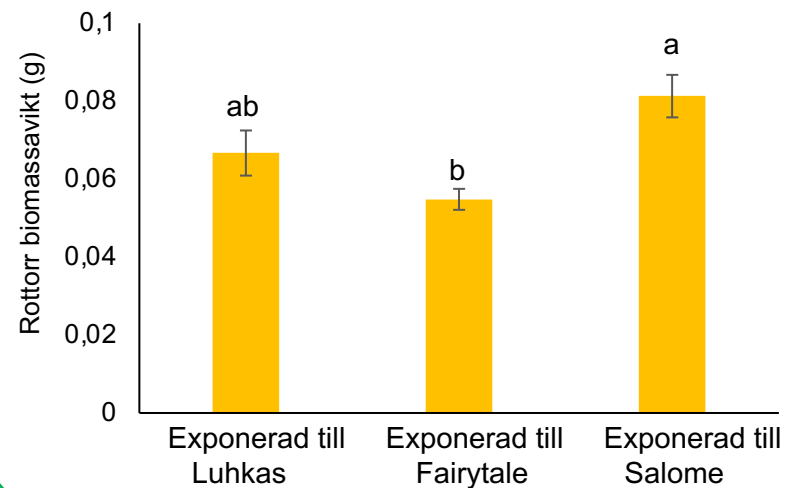
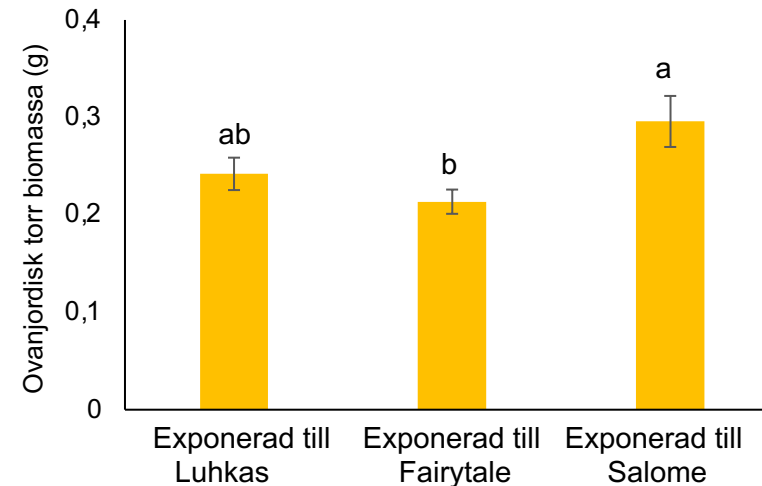

Mottagarsorten ändrar biomassa efter utsläppskällor

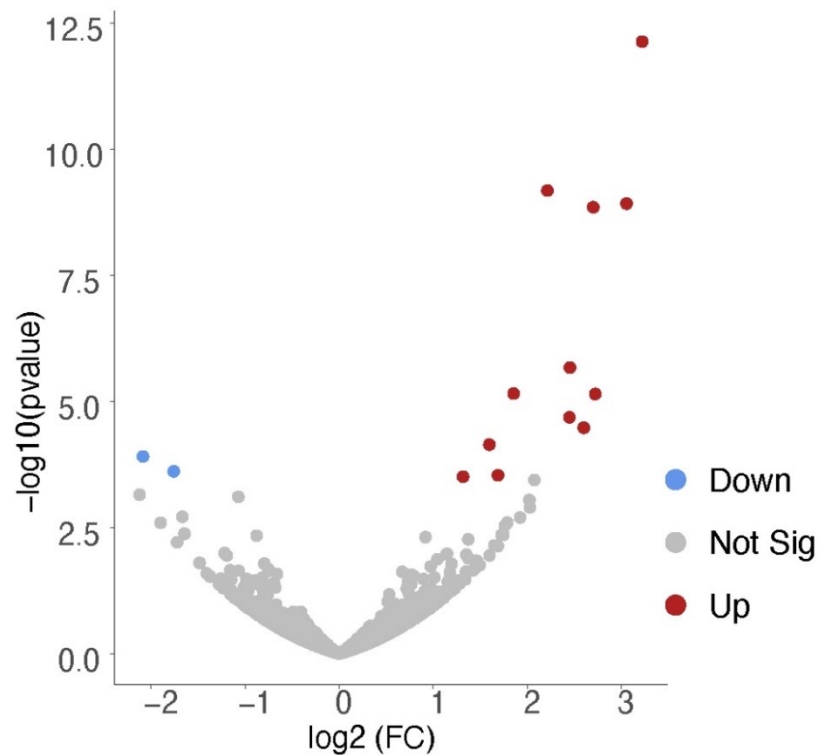
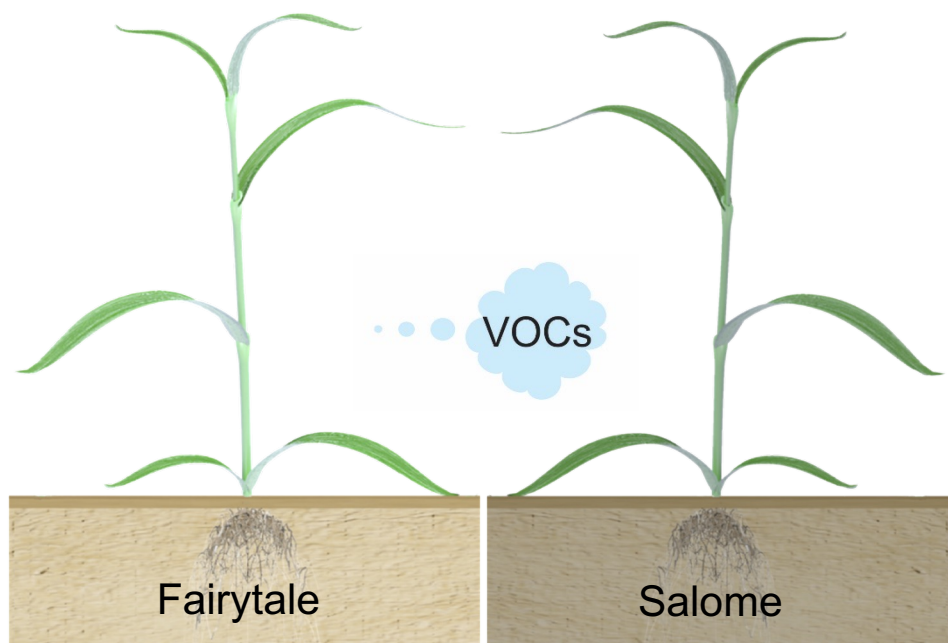
Utsändare

Salome som mottagare

Genuttryck för närliggande sort

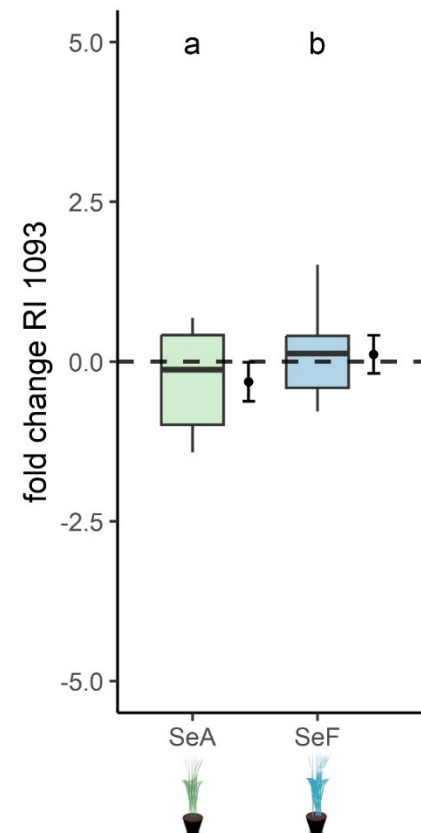
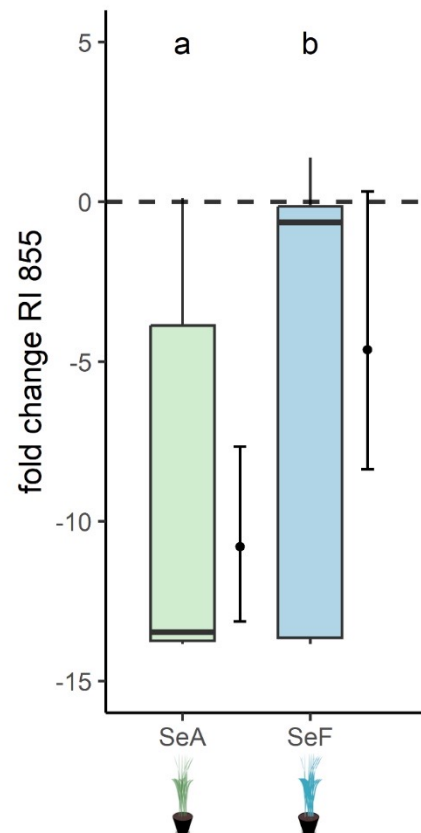
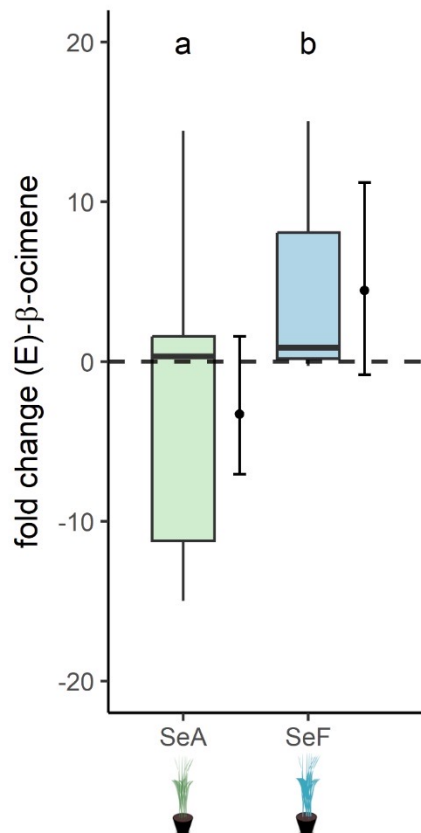
Effekter på

- Stjälkutveckling
- Rotutveckling
- Näringsupptag
- Abiotisk stress
- Inducerat försvar

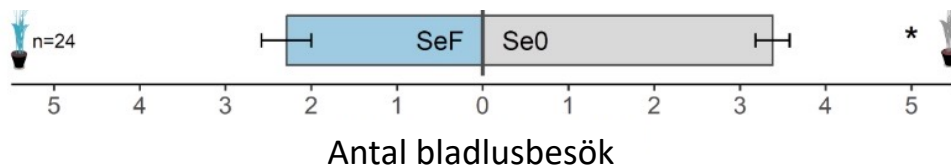
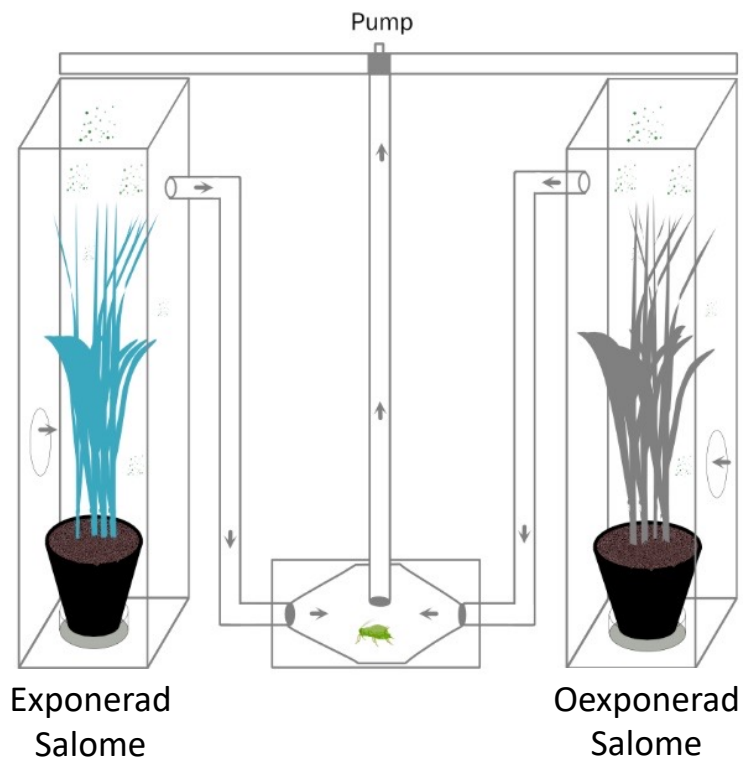
Mottagande sort förändrar sin emission av flyktiga ämnen

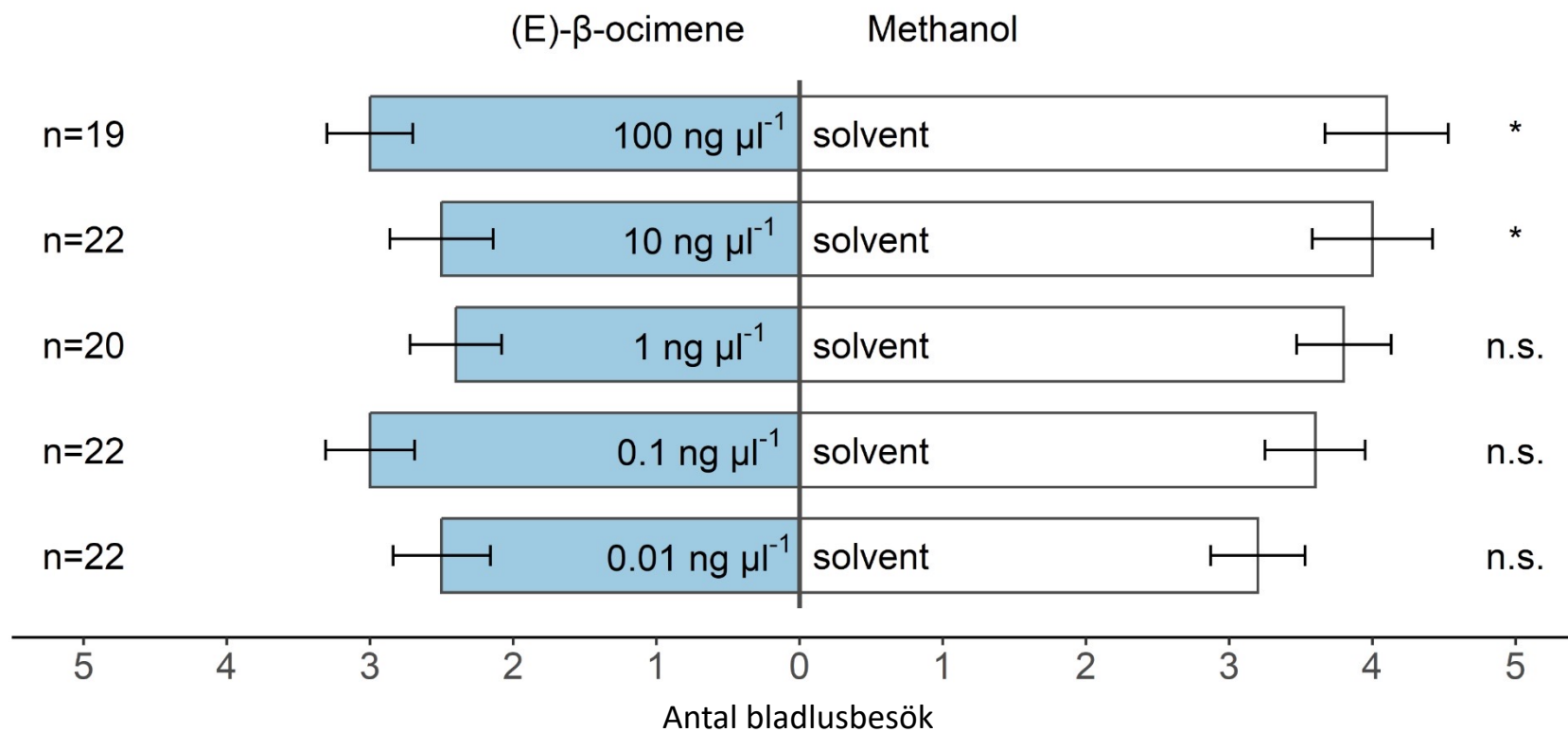
Salome exponerad till Anakin (SeA)
Salome exponerad till Fairytale (SeF)

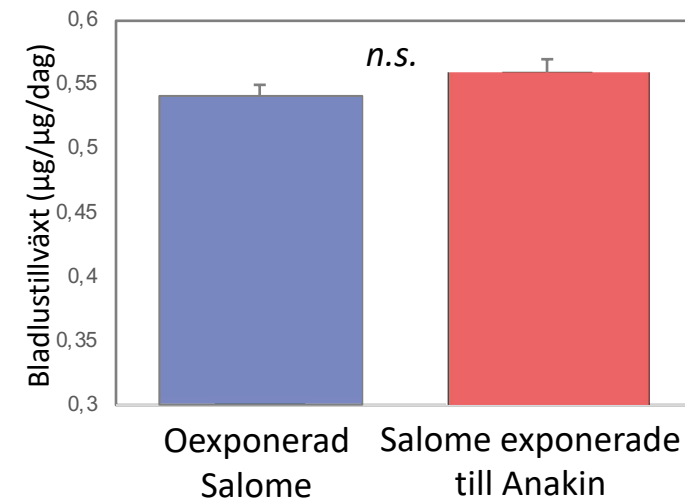
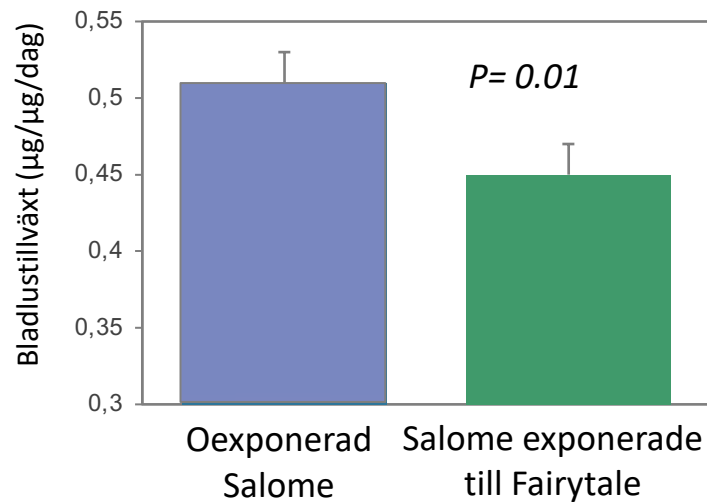
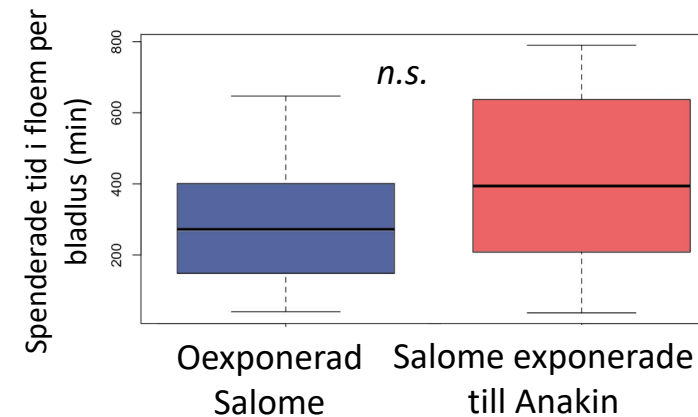
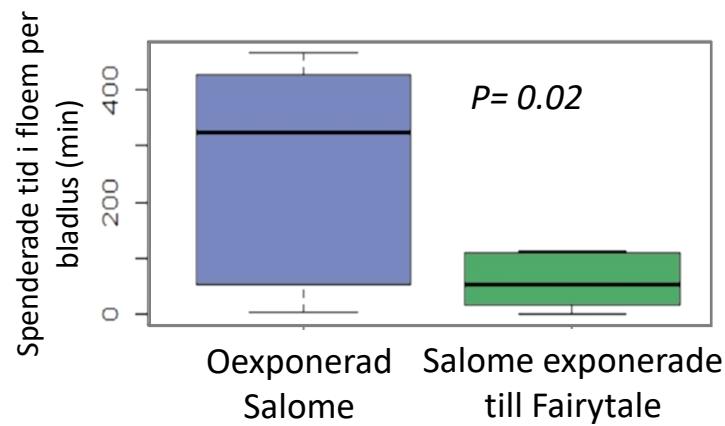
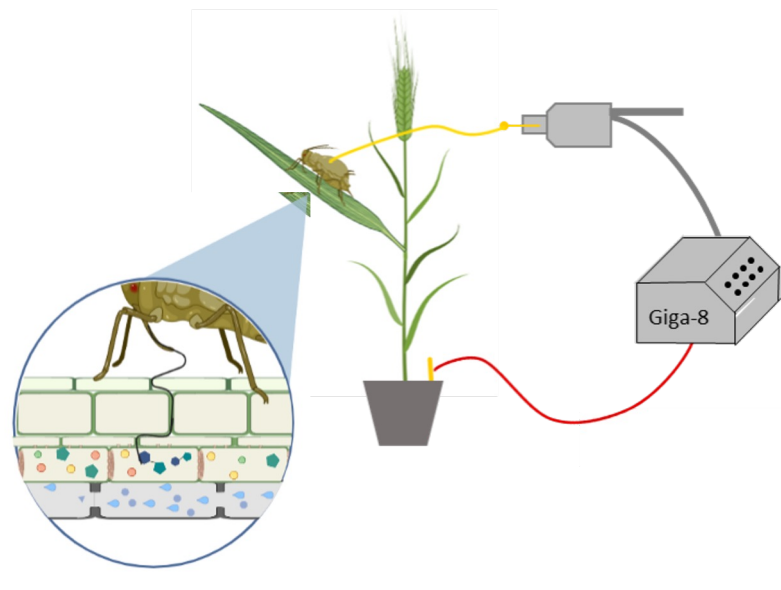
Bladlöss undviker flyktiga ämnen från exponerade växter

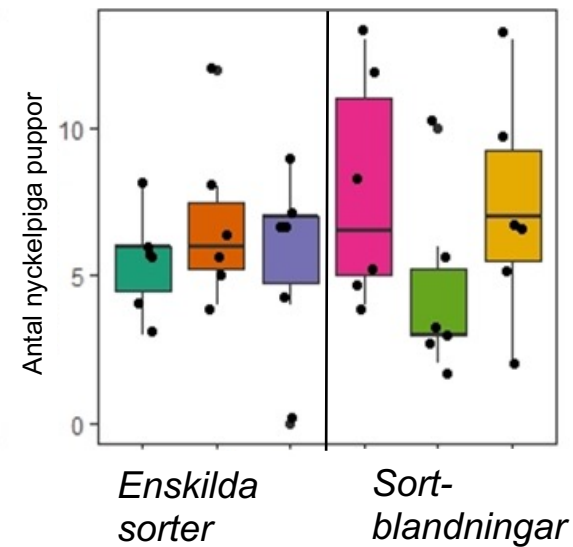
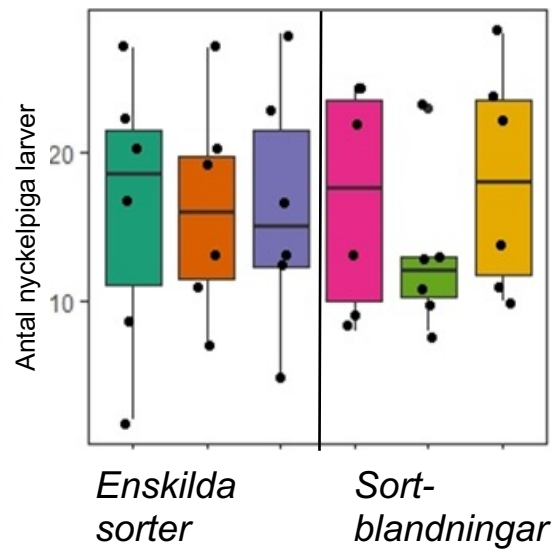
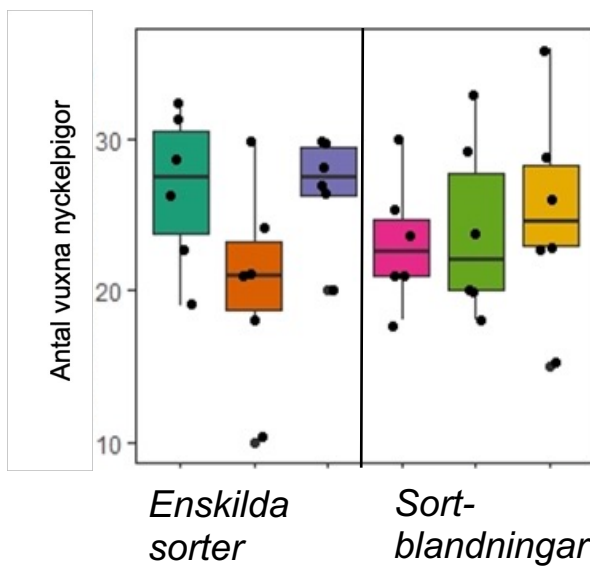
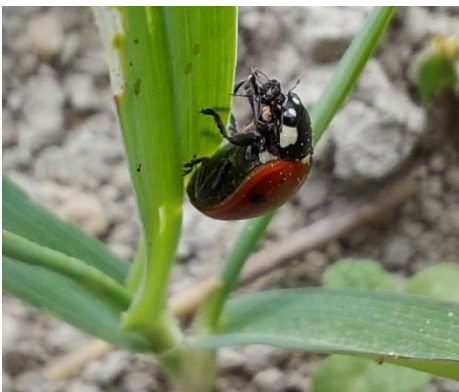
Respons av bladlöss på (E) β -ocimene

Inducerat försvar med luftburna signaler påverkar bladlusens ätbeteende och deras tillväxt

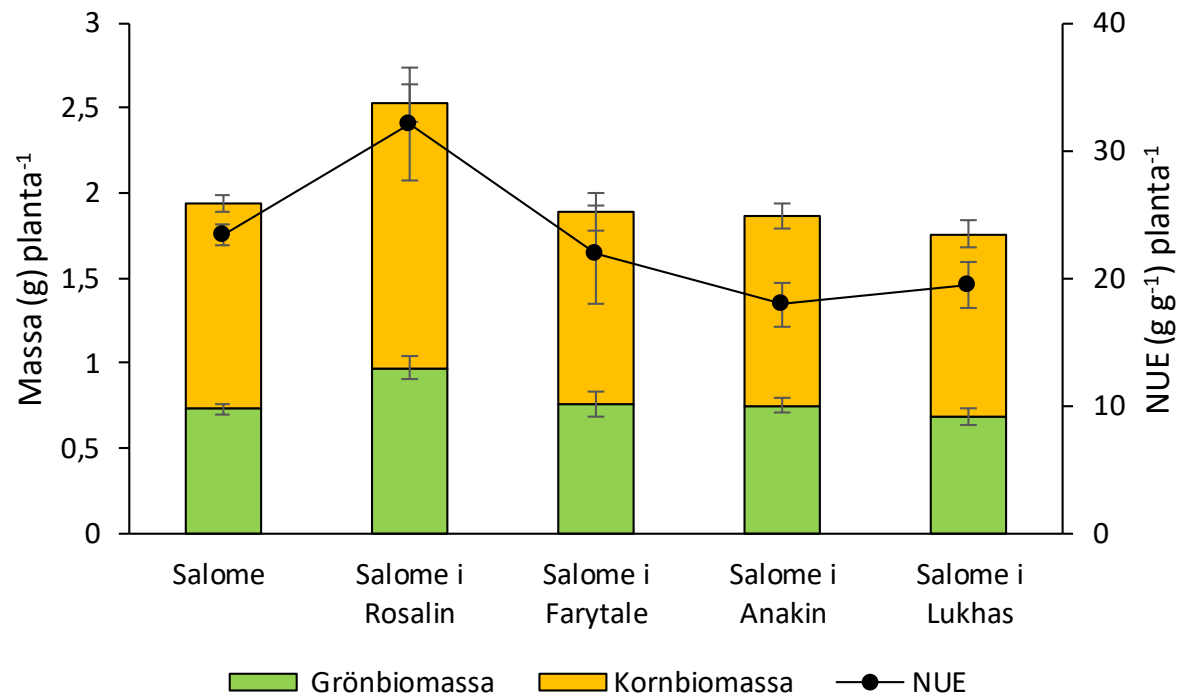

Effekter av sortblandningar på förekomst av nyckelpigor

- Anakin
- Salome
- Fairytale
- Anakin+Salome
- Anakin+Fairytale
- Salome+Fairytale

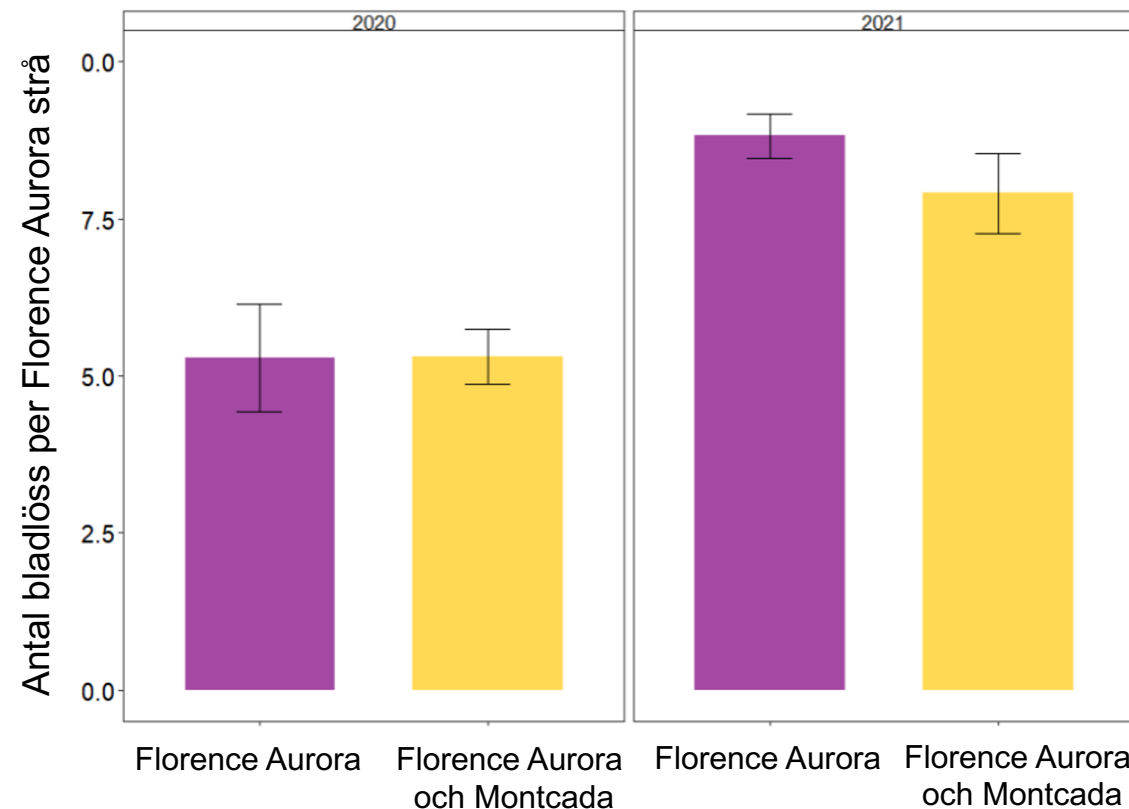
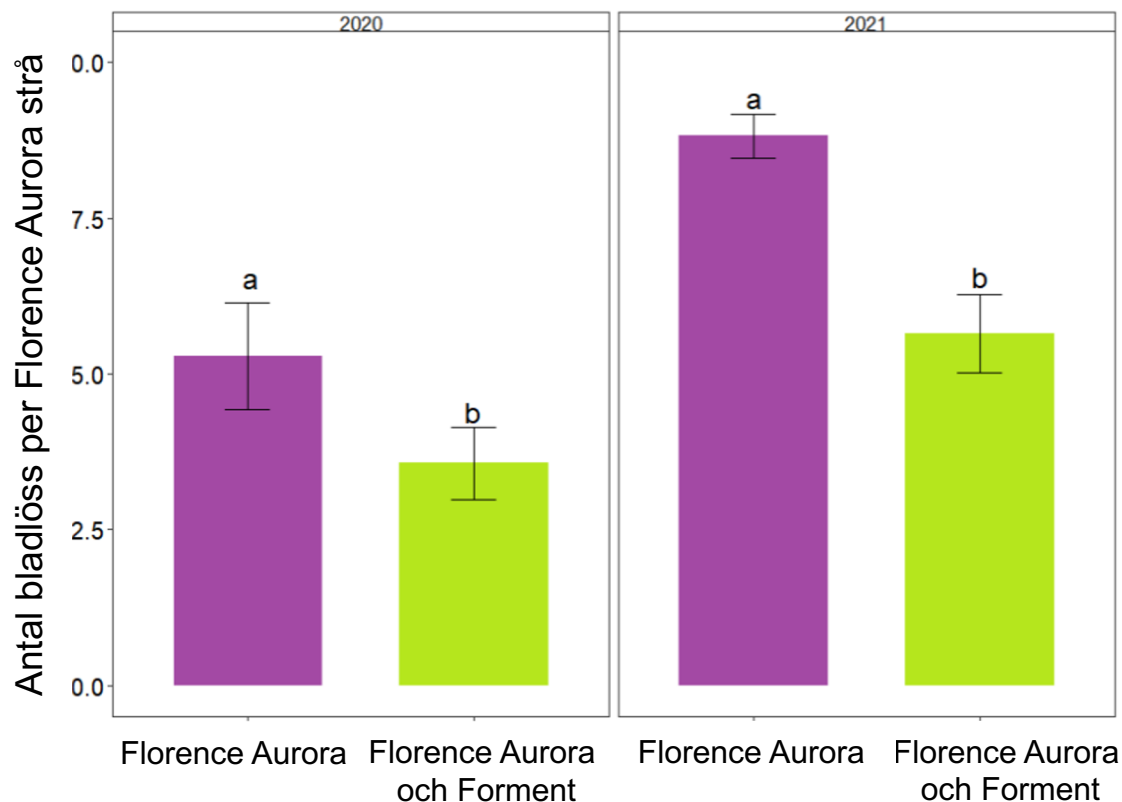
Biomassaproduktion beror på komponenter i sortblandning

Sortblandningar av höstveten påverkar bladlöss

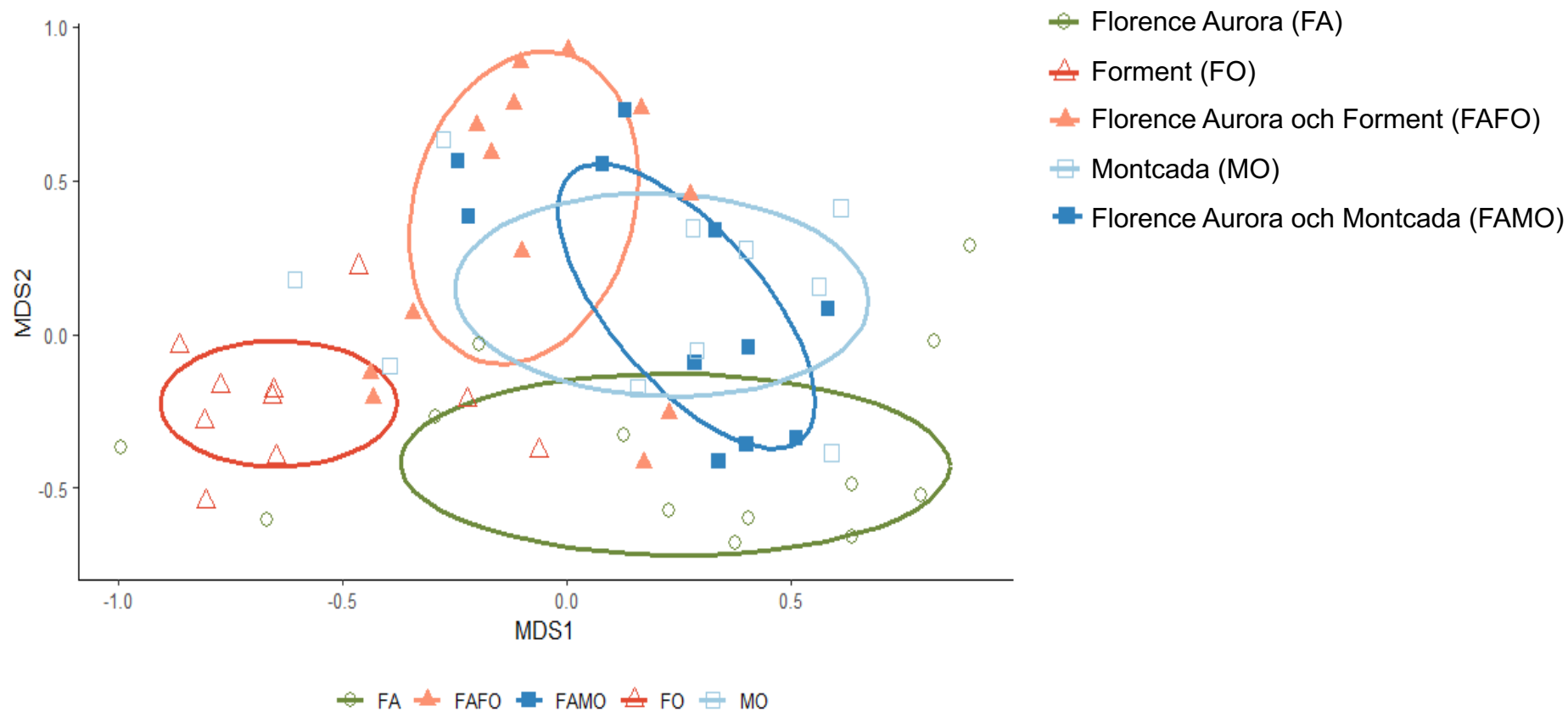
Bladlöss i höstvetete sortblandningar 2020-2021

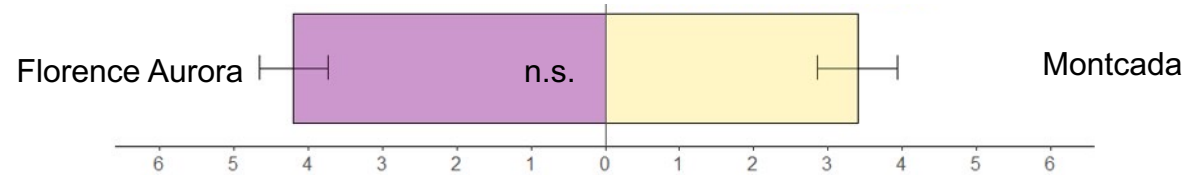
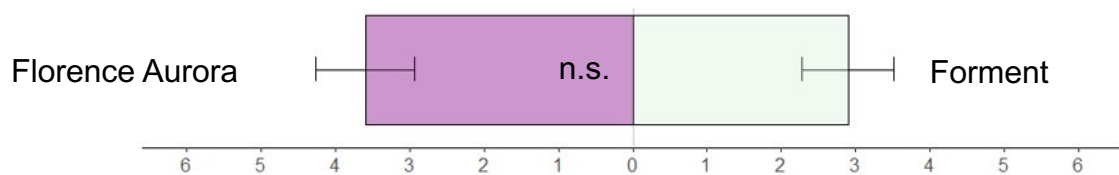
- Angrepp av bladlöss i sort Florence Aurora reduceras i kombination med sort Forment, men inte i kombination med sort Montcada

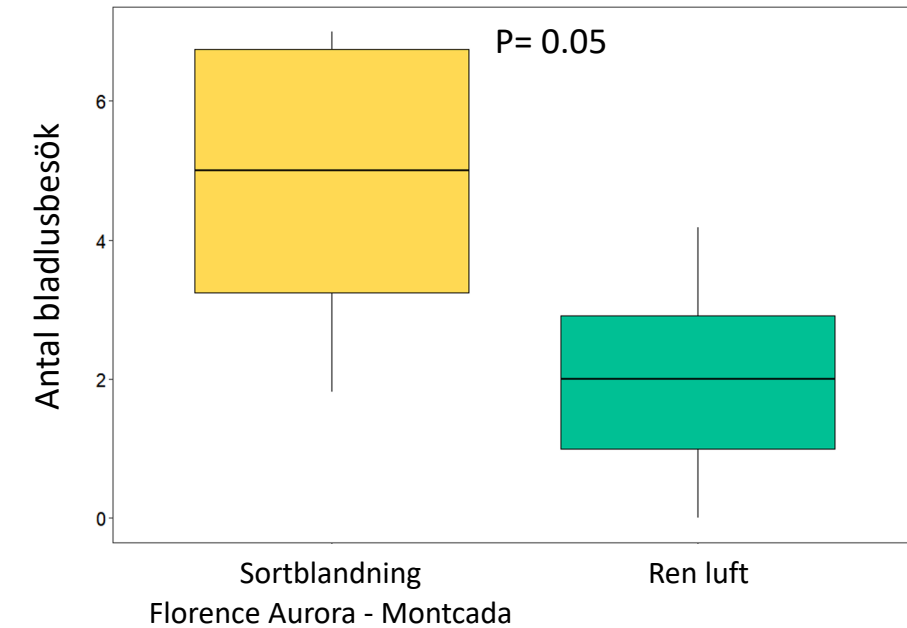
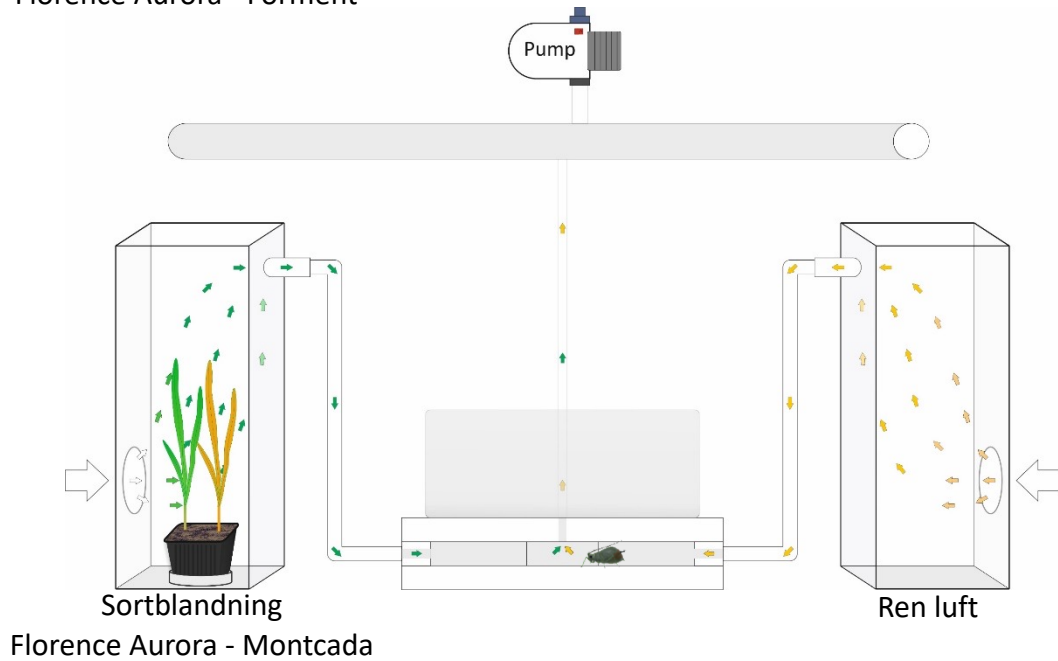
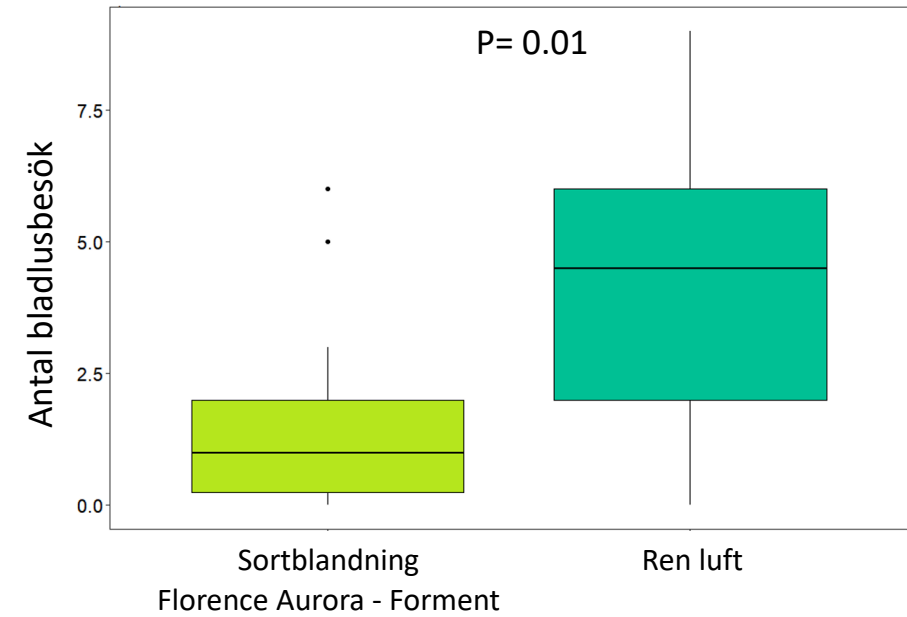
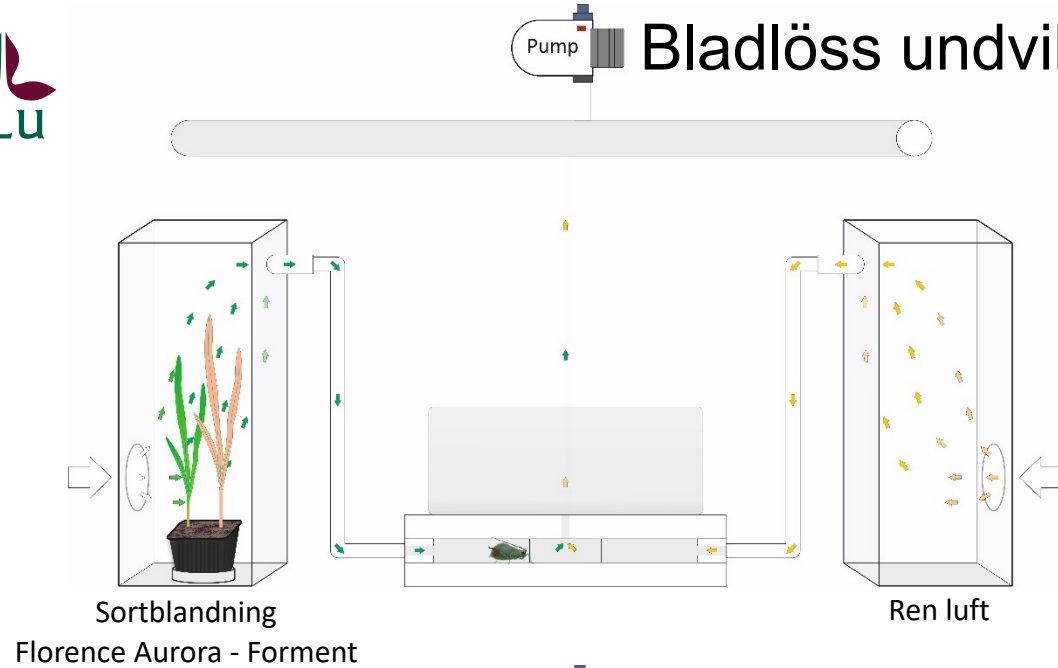
Doftprofiler av tre vetesorter och deras sortblandningar

- Doftprofilen av en sortblandning skiljer sig avsevärt från profilerna av enskilda sorter, medan det inte är fallet med annan sortblandning.

Blادلöss undviker flyktiga ämnen från specifik sortblandning

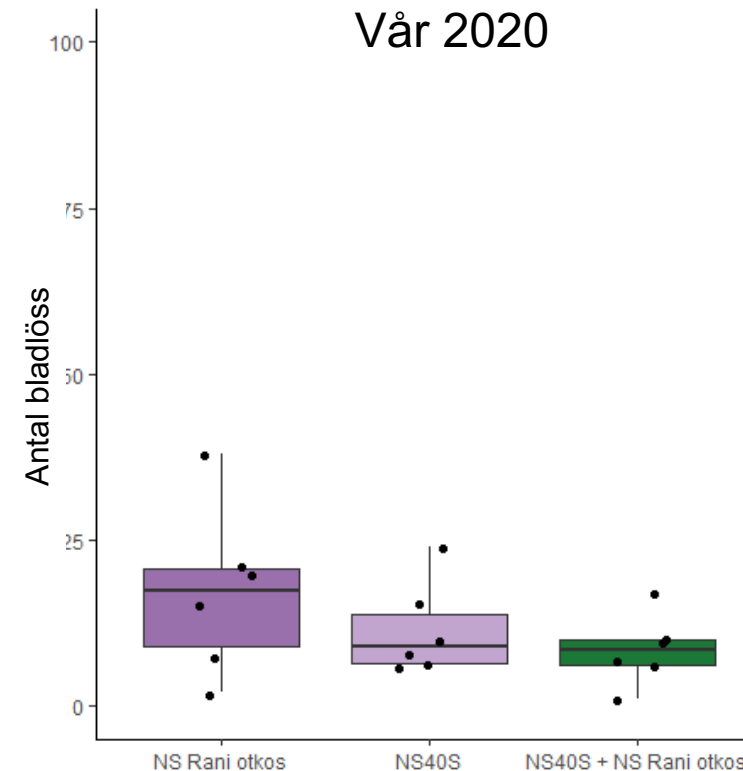
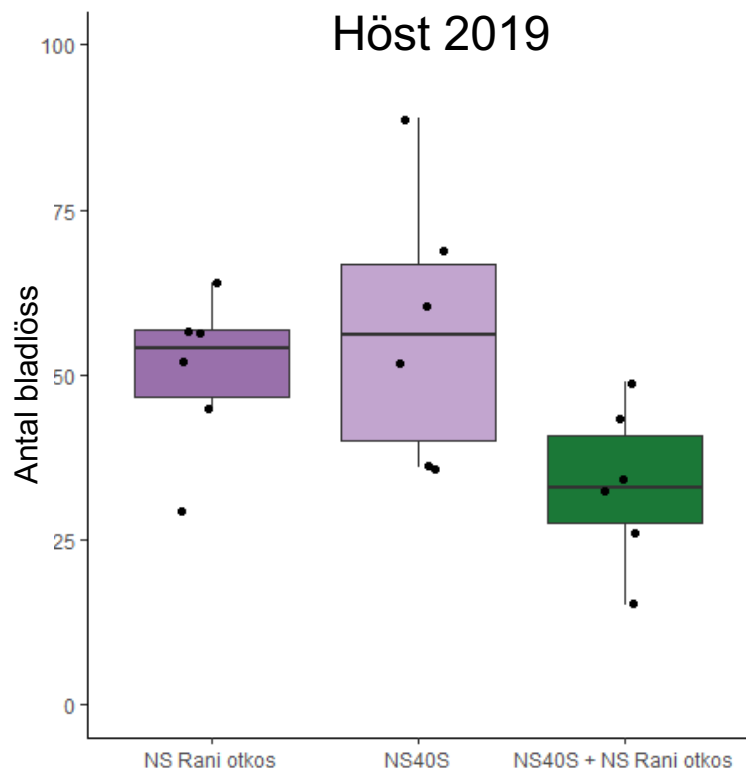
Bladlusangrepp i höstvetete sortblandning

- Signifikant minskning av antal bladlöss i blandningen jämfört med enstaka bestånd

- Minskning av antal bladlöss i blandningen jämfört med enstaka bestånd är inte bekräftad

- Lågt antal bladlöss

Slutsatser

Sortblandning

Nya genotyper-sorter

- Sortblandning bromsar populationsutveckling av bladlöss och svampangrepp.
- Effekten är sortspezifisk, beroende på sortens förmåga att inducera och reagera på induceringen.
- Sorters förmåga att inducera och reagera på induceringen representerar en ny strategi i resistensförädling av växter.
- Allelobiotiska interaktioner mellan växter kan vara naturliga källor till kemisk växt-inducerad resistens.

Acknowledgements

The Swedish Research Council Formas

Committed to excellence in research for sustainable development

Stiftelsen
Lantbruksforskning

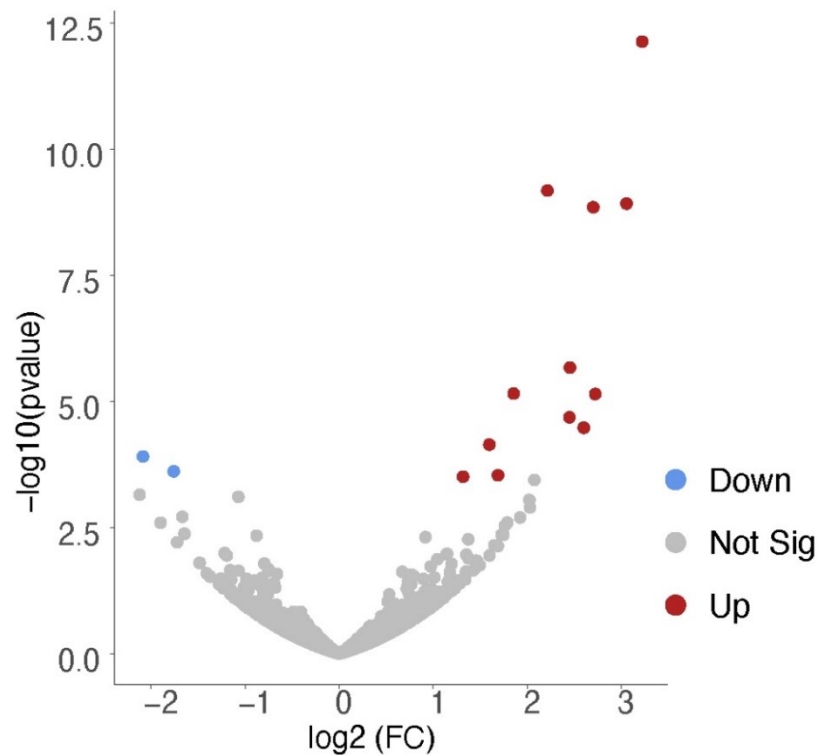
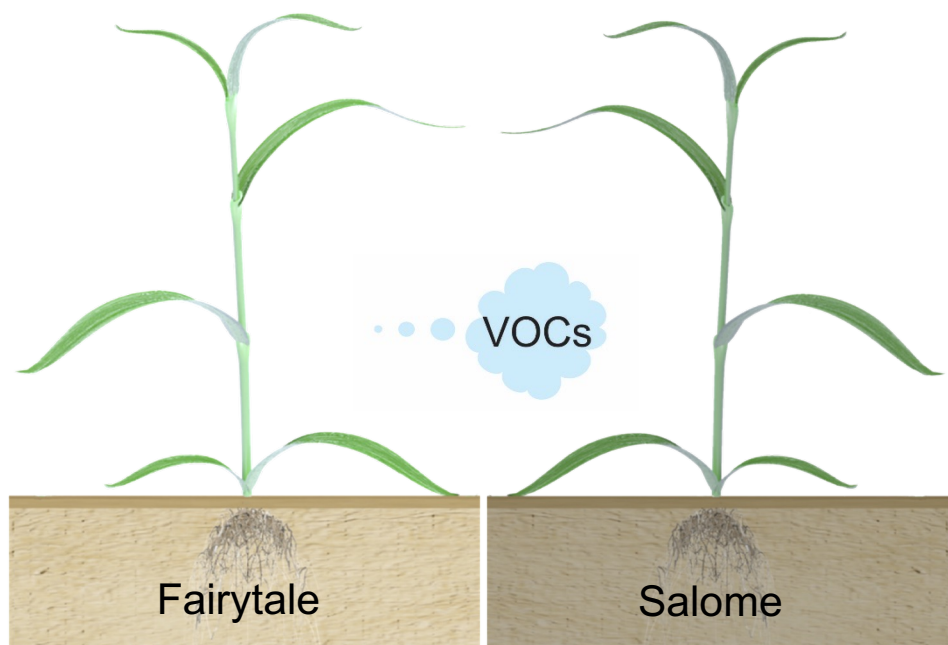

EcoStack

Horizon 2020
Programme

Gene expression of neighbouring cultivar

Effects on

- Stem development
- Root development
- Nutrition uptake
- Abiotic stress
- Induced defence

Economic benefits

Winter wheat	hkg pr. ha	Grain price, kr. pr. hkg	DKK/€ pr. ha
Yield increase in cultivar mixtures	1,4	210	294 (39€)
Extra cost of seeds	1,5	40	-60 (8€)
Economic benefit			234 (31€)
Saving for using less fungicides (30 pct.)			150 (20 €)
Economic benefit			484 (64€)